

บทคัดย่อ

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การพัฒนา รูปแบบแกนนำยุวสิ่งแวดล้อมอย่างมีส่วนร่วมในโรงเรียนมัธยมศึกษา
ผู้วิจัย	นายพงศกร พิมพะนิตย์
ปริญญา	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชา	วิจัยและประเมินผลการศึกษา
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรวิทย์ เอกะกุล
กรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุชา เพียรชนะ
ปี พ.ศ.	2557

การศึกษาครั้งนี้เป็นถาวรวิจัยและพัฒนา มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมของนักเรียนในการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับการยกย่อง 2) เพื่อสร้างรูปแบบแกนนำยุวสิ่งแวดล้อม 3) เพื่อทดลองใช้รูปแบบแกนนำยุวสิ่งแวดล้อมอย่างมีส่วนร่วม และ 4) เพื่อประเมินประสิทธิผลของรูปแบบแกนนำยุวสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยขั้นตอนที่ 1 คือผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 3 คน ครู จำนวน 5 คน และนักเรียนแกนนำ จำนวน 7 คน ในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับรางวัลทางด้านสิ่งแวดล้อมจำนวน 1 โรงเรียนในจังหวัดบุรีรัมย์ ได้มาโดยการเลือกอย่างเจาะจง กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยขั้นตอนที่ 2 คือผู้เชี่ยวชาญทางด้านสิ่งแวดล้อมและการศึกษา จำนวน 7 คน ได้มาโดยการเลือกอย่างเจาะจง กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยขั้นตอนที่ 3 คือนักเรียนแกนนำในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางและขนาดเล็กอย่างละ 1 โรงเรียน 10 คนในจังหวัดมหาสารคาม ได้มาโดยการเลือกอย่างเจาะจง กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยขั้นตอนที่ 4 คือผู้บริหารโรงเรียนและครู โรงเรียนละ 7 คน และนักเรียนระดับมัธยมศึกษาขนาดกลางและขนาดเล็กอย่างละ 1 โรงเรียนละ 200 คน ในจังหวัดมหาสารคาม ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1)แบบสัมภาษณ์อย่างไม่มีโครงสร้าง 2)แบบสังเกตอย่างมีส่วนร่วม 3)แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบแกนนำยุวสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน 4)แบบวัดความมุ่งมั่นตั้งใจในการทำงาน 5)แบบวัดพฤติกรรมความเป็นผู้นำ 6)แบบวัดความรู้ความเข้าใจจิตสำนึกในการอนุรักษ์พลังงาน 7)แบบประเมินคุณภาพการจัดการสิ่งแวดล้อม และ 8)แบบวัดความพึงพอใจในรูปแบบแกน

นำยวสิ่งแวดลอมในโรงเรียน มีค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือในการวิจัยอยู่ระหว่าง .82 ถึง .93 สถิติที่ใช้ในการวิจัยคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบความแตกต่างลำดับพิสัยของ Wilcoxon

ผลการวิจัยพบว่า

1. โรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับรางวัลยกย่องทางด้านการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม ในโรงเรียนมีสภาพการมีส่วนร่วมของนักเรียนมาจากบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นผู้ริเริ่ม เป็นต้นแบบ ให้นโยบาย กำกับดูแล การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ส่วนบทบาทของครู เป็นผู้ถ่ายทอดองค์ความรู้ ให้คำแนะนำ ให้กำลังใจกับนักเรียนที่เป็นแกนนำ และสอดแทรกเนื้อหาการจัดการสิ่งแวดล้อมเข้าไปในการจัดการเรียนรู้ทุกรายวิชาทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และบทบาทนักเรียนที่เป็นแกนนำ เป็นผู้รับผิดชอบหลัก ผู้คิดดำเนินการ เป็นต้นแบบที่ดี และถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมให้กับเพื่อนและรุ่นน้อง
2. คู่มือรูปแบบแกนนำยวสิ่งแวดล้อมอย่างมีส่วนร่วม ในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาที่สร้างขึ้น ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก
3. แกนนำยวสิ่งแวดล้อมโรงเรียนมัธยมศึกษา มีความรู้ความเข้าใจจิตสำนึกในการอนุรักษ์พลังงานหลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความมุ่งมั่นตั้งใจในการทำงานและพฤติกรรมความเป็นผู้นำในการทำงานในภาพรวมอยู่ในระดับมาก
4. การประเมินประสิทธิผลของรูปแบบแกนนำยวสิ่งแวดล้อมอย่างมีส่วนร่วมในโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและผ่านการประเมิน